

Sygn. akt XVII Ka 521/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym-Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Alina Siatecka

Sędziowie: SSO Dariusz Kawula

SSO Sławomir Olejnik /spr./

Protokolant: st.prot.sąd. Karolina Tomiak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Dobrawy Strzelec-Koplin
po rozpoznaniu w dniu 22 września 2017 r.

sprawy skazanego **S. S.**

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 22 lutego 2017 r.– sygnatura akt II K 745/16

1. uchyła zaskarżony wyrok i umarza postępowanie w kwestii wydania wyroku łącznego;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Magdaleny Czuszkę kwotę 147,60 zł brutto tytułem kosztów pomocy prawnej z urzędu za postępowanie odwoławcze,
3. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sławomir Olejnik Alina Siatecka Dariusz Kawula

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lesznie wyrokiem z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt II K 745/16, na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. oraz art. 89 § 1a i § 1b k.k. połączył kary pozbawienia wolności i grzywny orzeczone wobec skazanego S. S. wyrokami tego Sądu z dnia 29 października 2014 r., sygn. akt II K 422/14 i z dnia 27 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 448/15 i wymierzył mu karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności i 70 stawek dziennych grzywny po 10 złotych. Początek orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności pozostawiono do ustalenia dyrektorowi zakładu karnego, a na poczet tej kary zaliczono skazanemu okres zatrzymania w sprawie II K 422/14 w wymiarze dwóch dni. W pozostałym zakresie wyroki wchodzące w skład wyroku łącznego Sąd Rejonowy pozostawił do odrębnego wykonania. Nadto zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy skazanego z urzędu kwotę 295,20 zł brutto tytułem nieopłaconej pomocy prawnej oraz zwolniono skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych (k. 50-51).

Pismem datowanym na dzień 1 marca 2017 r., uznanym za apelację, skazany wniósł o zawieszenie wykonania orzeczonej powyższym wyrokiem kary grzywny, względnie o jej zmianę na prace społeczne (k. 63).

Apelację od powyższego wyroku wniósł również obrońca skazanego z urzędu, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej, zarzucając rażącą niewspółmierność kary. Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku

i wymierzenie skazanemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10 złotych każda, a nadto o zasądzenie od Skarbu Państwa na swoją rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu (k. 75-81).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wywiedziona w niniejszej sprawie okazała się zasadna o tyle, o ile umożliwiła Sądowi Okręgowemu przeprowadzenie kontroli instancyjnej wyroku łącznego wydanego przez Sąd Rejonowy, a w efekcie jego uchylenie w całości i umorzenie postępowania w kwestii jego wydania.

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd I instancji skoncentrował się przede wszystkim na tej okoliczności, że zgodnie z brzmieniem mającego zastosowanie w niniejszej sprawie art. 85 § 2 k.k., wprowadzonego ustawą nowelizującą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w art. 85 § 1 k.k. W tym kontekście prawidłowo wskazał, iż wyrokiem Sądu Rejonowego w Lesznie z dnia 29 października 2014 r. (II K 422/14) S. S. został skazany na karę pozbawienia wolności w wymiarze 5 miesięcy z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres trzech lat, której wykonanie następnie zarządzono, oraz na karę grzywny w ilości 50 stawek dziennych po 10 zł, zaś wyrokiem tegoż Sądu z dnia 27 sierpnia 2015 r. (II K 448/15) orzeczono wobec niego karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawieszono warunkowo na okres 3 lat oraz karę grzywny w ilości 50 stawek dziennych po 10 zł.

Sąd I instancji nie pochylił się jednak nad tą okolicznością, że w okresie od maja do czerwca 2016 r. skazany wykonał w całości pracę społecznie użyteczną orzeczoną wobec niego postanowieniem tego Sądu z dnia 5 maja 2015 r. w zamian za niewykonaną część kary grzywny wymierzonej mu wyrokiem z dnia 29 października 2014 r., II K 422/14 (por. k. 8v oraz k. 192-194 akt II K 422/14). W dacie orzekania przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie (22 lutego 2017 r.) orzeczona wyrokiem z dnia 29 października 2014 r. kara grzywny nie nadawała się zatem do połączenia wobec jej uprzedniego wykonania w całości (art. 85 § 2 k.k. a contrario).

Z kolei kara grzywny, orzeczona wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2015 r., II K 448/15, z uwagi na bezskuteczność jej egzekucji oraz niewykonanie przez skazanego pracy społecznie użytecznej wymierzonej mu w zamian za ww. karę grzywny, została zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 25 dni, której wykonanie zarządzono i którą skazany miał odbyć w okresie od 17 kwietnia 2017 r. do 12 maja 2017 r. w Zakładzie Karnym w K. (por. k. 11 oraz k. 115, 119, 145 akt II K 448/15). Z tych samych co powyżej względów także i ta kara nie nadaje się już obecnie do połączenia, natomiast na dzień wydawania zaskarżonego wyroku nie było takich kar, z którymi można by ją połączyć.

Jeśli zaś chodzi o orzeczone względem S. S. kary pozbawienia wolności, to zważyć należało, że pierwsza z nich – wymierzona wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 października 2014 r. – podlegała wykonaniu w okresie od 21 października 2016 r. do 18 marca 2017 r., a zatem jeszcze w dacie wydawania zaskarżonego wyroku (por. k. 8v, 13, 27, 28v, 109), jednakże na chwilę obecną jest ona już wykonana. Kara łączna może natomiast zostać orzeczona z tym zastrzeżeniem, że stanowiące podstawę orzeczenia w tym przedmiocie kary jednostkowe lub kary łączne „podlegają wykonaniu”. W ten sposób ustawodawca określił negatywną przesłankę wymiaru kary łącznej, przesądzając, że nie orzeka się kary łącznej na podstawie kary lub kar jednostkowych, bądź też kary lub kar łącznych spełniających przesłanki określone w art. 85 § 1 k.k., jeżeli nie podlegają one wykonaniu.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że zarówno wyrok łączny, jak i kara łączna, mają charakter rozwiązań jedynie procesowych, warunkowych i nietrwałych, tworzonych na potrzeby ukształtowania bieżącego położenia skazanego i nie zmieniających reguł dotyczących funkcjonowania elementów materialnych objętych nimi kar (wyroków) (por. wyrok SN z dnia 22 lutego 2007 r., V KK 180/06, OSNwSK 2007, nr 1, s. 485; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 8 lutego 2010 r., II AKz w 47/10, L.). Zatem, jakkolwiek poszczególne kary jednostkowe stanowią podstawę ukształtowania kary łącznej, to jednak zachowują one mimo wszystko samodzielne znaczenie, gdyż wykonanie kary łączy się z konkretnym, ściśle w wyroku określonym przestępstwem, za które ową karę orzeczono. Samo więc wydanie wyroku łącznego nie

powoduje utraty mocy wyroków, którymi orzeczono połączone kary jednostkowe, a które nadal pozostają w obrocie prawnym. Dopiero z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego wyroki jednostkowe nie ulegają wykonaniu w zakresie objętym wyrokiem łącznym (art. 576 § 1 k.p.k.).

Przenosząc te uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy należało stwierdzić, że skoro nie doszło do uprawomocnienia wyroku łącznego z dnia 22 lutego 2017 r., to wyroki powyższe z dnia 29 października 2014 r. i z dnia 27 sierpnia 2015 r. pozostawały nadal w obrocie prawnym, a wymierzone nimi i podlegające połączeniu kary pozbawienia wolności wciąż ulegały wykonaniu także po wydaniu wyroku łącznego. To zaś spowodowało, że doszło do wykonania przez skazanego kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w sprawie II K 422/14. Powyższe nie mogło pozostać bez wpływu na możliwość wydania wyroku łącznego obejmującego tę karę oraz karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu I instancji w sprawie II K 448/15 i w konsekwencji doprowadziło do wniosku o niedopuszczalności wydania takiego wyroku – wobec braku nadających się do połączenia kar.

Wskazując na powyższe Sąd Okręgowy, zgodnie z art. 572 k.p.k., był zobligowany do umorzenia postępowania, odstępując przy tym od rozpoznawania uchybień podniesionych w apelacjach skarżących (art. 436 k.p.k.) – o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji.

O kosztach obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze orzeczono na mocy § 4 ust. 1 w zw. z § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2015.1801 j.t.).

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze Sąd orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

Sławomir Olejnik Alina Siatecka Dariusz Kawula